

BILAN

RAPPORT 2006

Nijmegen - (GLD) - Nijmegen, Winckelsteegh

Veldonderzoek naar rode eekhoorn

DEFINITIEF CONCEPT

in opdracht van Pluryn Werkenrode Groep

Rapport-ID

Titel	Nijmegen (GLD) - Nijmegen, Winkelsteegh Veldonderzoek naar rode eekhoorn
ISSN	1572-3194-2006/concept
Rapportnummer	2006/concept
Aantal pagina's	10
Opdrachtgever	Pluryn Werkenrode Groep
Contactpersoon opdrachtgever	Dhr. L. Drijvers
Onderzoekskader	Vervolgonderzoek naar rode eekhoorn in verband met voorgenomen ingrepen in plangebied
Projectleider BILAN	Dhr. J. van Suijlekom
Auteur(s)	Dhr. O. Bosgra, Dhr. E. Korsten
Kaarten en afbeeldingen	Dhr. W. Van der Voort, dhr. O. Bosgra
Datum definitief concept	11 december 2006
Digitale versie	-
Verzending definitief concept aan	Pluryn Werkenrode Groep
Akkoord BILAN	Dhr. C. Witteveen Directeur

BILAN

B: Fontys Hogescholen, Mollergebouw
Prof. Goossenslaan 1-01, ruimte A 1.16, Tilburg
P: Postbus 90903, 5000 GD TILBURG
T: 0877 876322
F: 013 5360051
E: bilan@fontys.nl
W: www.bilan.nl

© BILAN 2006

Niets uit deze uitgave mag worden veelelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch databestand of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave dient men zich tot de uitgever te wenden.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	7
1.1	Algemeen	7
1.2	Administratieve gegevens project.....	7
1.3	Beschrijving van het plangebied	7
2	Methode	8
3	Resultaten	9
4	Conclusies en aanbevelingen	9

Figuren

Fig. 1:	Ligging van het plangebied (rood) met daarin de te slopen gebouwen	8
---------	--	---

1 Inleiding

1.1 Algemeen

In opdracht van Pluryn Werkenrode Groep (d.d. 14 november 2006) voerde BILAN op 16 november 2006 voor het plangebied 'Winckelsteegh' in Nijmegen (provincie Gelderland) een veldonderzoek uit naar eekhoorns. Aanleiding voor het onderzoek waren de voorgenomen ingrepen (kap van bomen en slopen van gebouwen) in het plangebied. Voorafgaande aan het onderzoek was in 2004 een ecologische quickscan uitgevoerd, die mede leidde tot de conclusie dat rode eekhoorn zich mogelijk voortplant in het plangebied. Doel van het onderhavige onderzoek was te beoordelen welke effecten de voorgenomen ingrepen hebben op de rode eekhoorn.

1.2 Administratieve gegevens project

Provincie	Gelderland
Gemeente	Nijmegen
Plaats	Nijmegen
Straat	Winckelsteegseweg 99
Centrumcoördinaten	x=184754, y=425011)
Oppervlakte plangebied	ongeveer 32 ha
Kaartblad	
Opdrachtgever	Pluryn Werkenrode Groep
Uitvoerder	BILAN
BILAN projectcode	B3086

1.3 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied is gelegen in de bebouwde kom van Nijmegen. Het terrein is in gebruik als bos en als zorginstelling voor gehandicapten. Het centrale deel van het terrein was bebouwd met laagbouw. Zowel in het noordelijke als in het zuidelijke deel bevonden zich groenstroken. De geplande ingrepen hebben betrekking op dit centrale, bebouwde deel, individuele bomen en boomgroepen op verschillende plaatsen, alsmede de naaldbossen in het oostelijke deel van het plangebied.

Het terrein is te typeren als gevarieerd voedselrijk bebost terrein met verspreid bebouwing, verharde toegangswegen en parkeerterreinen.

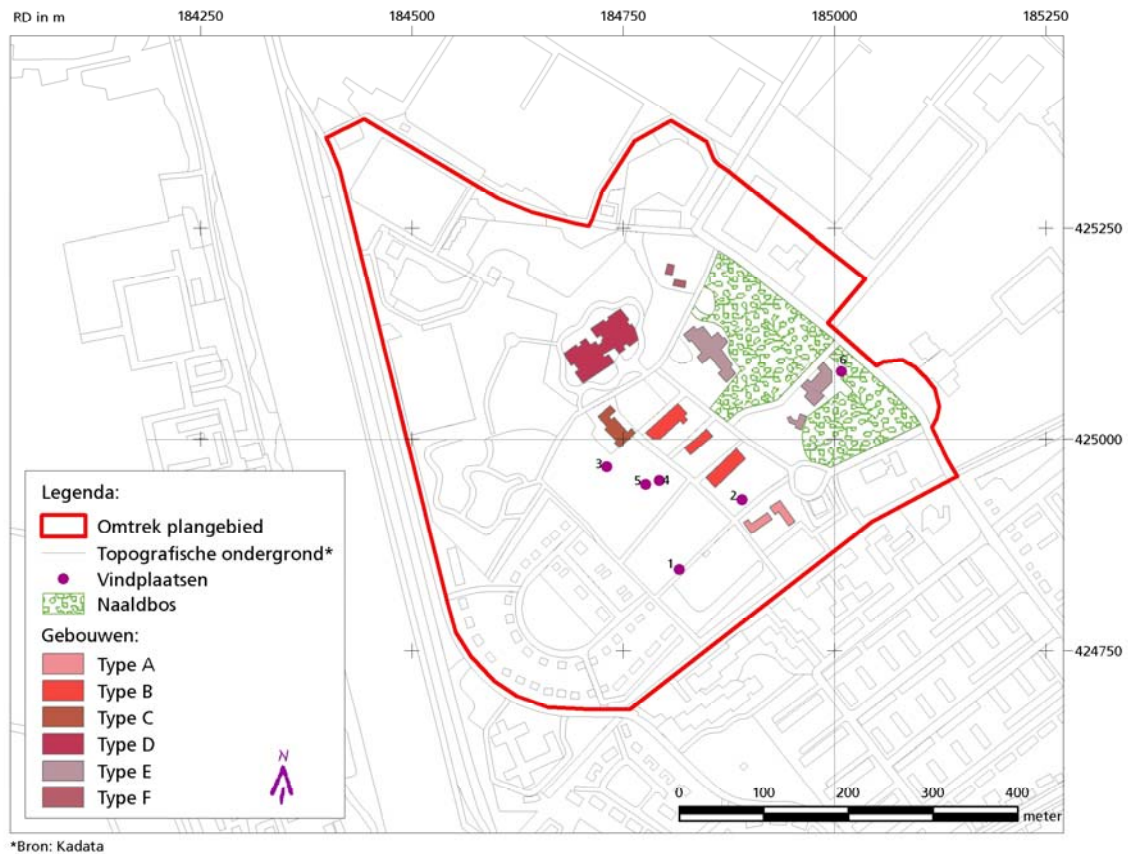

Fig. 1: Ligging van het plangebied (rood) met daarin de te slopen gebouwen naar type en locaties van diverse vindplaatsen (zie tekst)

2 Methode

Tijdens het bezoek op 16 november werd een veldonderzoek uitgevoerd naar eekhoorns. Daarbij werden de bomen in het plangebied onderzocht op nesten van de rode eekhoorn. Bovendien werd gelet op andere sporen van rode eekhoorn. Gedurende de winter en herfst voedt de eekhoorn zich bij voorkeur met zaden van bomen: hazelnoten, kastanjes en zaadjes van dennen, sparren en lorkenappels. Eventueel aangetroffen zaden van deze boomsoorten werden beoordeeld op vraat van eekhoorns. Ook werd het zicht in de bomen beoordeeld.

3 Resultaten

Tijdens de veldinspectie werd het zicht in de loofbomen bemoeilijkt door aanwezig blad in de bomen. Bovendien is van de eekhoorn bekend dat deze meer en meer in loofboomholtes nestelt, waardoor per boom steeds vastgesteld moest worden of er zich een eekhoornnest in bevindt. Desondanks konden een aantal verschillende nesten in loofbomen worden aangetroffen, echter geen van allen van de eekhoorn. Met name in de naaldbossen (zie fig. 1) was de waarneembaarheid van nesten slecht. Wij verwachten dat deze in de naaldbossen jaarrond slecht blijft. Hierdoor kon niet vastgesteld worden of zich hier eekhoornnesten bevinden. Op vindplaats 3 was de waarneembaarheid echter goed en (zie fig. 1) werden tientallen nesten in één boom waargenomen. Gezien vorm en grootte waren deze nesten echter van de blauwe reiger. Ook elders in het plangebied werden twee reiger nesten aangetroffen. Op vindplaats 2 zal volgens het bomenplan worden gekapt. Op vindplaats 2 werd een boomnest aangetroffen dat niet van een eekhoorn is, maar waarschijnlijk van een ekster. In de naaldbossen werden vraatsporen van eekhoorns aan sparrenkegels aangetroffen. Vindplaats 6 bevindt zich op een kaplocatie. Op deze vindplaats werden noch eekhoornnesten, noch vraatsporen van eekhoorn aangetroffen.

4 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

Eekhoorn is opgenomen als tabel 2 soort in de Flora- en Faunawet. Voor tabel 2 soorten verleent het ministerie op voorhand geen ontheffing, tenzij aannemelijk gemaakt is dat de gunstige staat van instandhouding van de populatie en de soort niet in het geding is.

De eekhoorn heeft twee keer per jaar jongen die aan het einde van de winter en in de zomer worden geboren. In deze periode is de eekhoorn kwetsbaar. Het beboste deel van het plangebied en de directe omgeving van het plangebied vormen een geschikte habitat voor de rode eekhoorn. Op verschillende locaties in het plangebied werden dan ook vraatsporen van de rode eekhoorn aangetroffen. Op basis van de veldinspectie was niet uit te sluiten dat zich eekhoornnesten in het plangebied bevinden. Gezien het relatief geringe oppervlak te kappen bos ten opzichte van de totale oppervlakte leefgebied voor de rode eekhoorn, is een negatief effect op populatieniveau niet te verwachten. Bovendien is in de plannen voorzien in de aanleg van minstens zoveel nieuw bos als het te kappen areaal. Op de lange termijn verwachten wij daarom evenmin effecten van de ingrepen op populatieniveau. De eekhoorn is een mobiele soort buiten zijn kwetsbare periode. In de omgeving van de ingrepen binnen het plangebied en in de omgeving van het plangebied zijn voldoende uitwijkmogelijkheden aanwezig voor zowel voedsel als nest- en rustplaatsen. Een effect op soortniveau sluiten wij uit indien wordt gekapt in de richting van uitwijkmogelijkheden (zie ook aanbevelingen). Op basis van het onderzoek verwachten wij dat de gunstige staat van instandhouding van de eekhoorn niet in het geding is bij de voorgenomen plannen indien de aanbevelingen worden gevolgd. Indien de aanbevelingen worden gevolgd verwachten wij dat een ontheffing niet nodig is.

Aanbevelingen

Om rekening te houden met de mogelijke aanwezigheid van eekhoorns of eekhoornnesten adviseren wij de werkzaamheden uit te voeren in de periode tussen 15 augustus en 1 november. Gezien het beperkte zicht in de bomen en de mogelijke aanwezigheid van eekhoornnesten in boomholten van loofbomen, adviseren wij een ter zake kundig persoon aanwezig te laten zijn bij het kappen van de bomen. Deze persoon kan dan per boom vaststellen of zich een eekhoornnest in de boom bevindt. Indien nesten van deze soort in bomen worden aangetroffen, adviseren wij deze te laten staan.

Naast bescherming van een aantal diersoorten waaronder de eekhoorn, geldt voor alle dieren de zorgplicht krachtens de Flora- en Faunawet. In het kader van deze zorgplicht adviseren wij de kapwerkzaamheden uit te voeren in de richting van ontsnappingsmogelijkheden voor de eekhoorn en andere dieren. Wij adviseren steeds uit voorzorg hard tegen de boom te kloppen alvorens deze om te zagen.

Ten aanzien van aanleg van nieuw bos en beplantingen adviseren wij rekening te houden met de soort door voedseldragende bomen aan te planten. De rode eekhoorn heeft een voorkeur voor hazelaar, kastanje en kegeldragende dennen, sparren en lorken. Wij adviseren gelijke boomsoorten aan te planten als de gekapte.